

نام و نام خانوادگی نویسنده: سارا الماسیه (Sara Almasieh)

وابستگی دانشگاهی: گروه آموزشی زبان چینی دانشگاه علامه طباطبائی- دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی،

تهران، ایران (Department of Chinese, Faculty of Persian Literature and Foreign

Languages, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

آدرس ایمیل: saraalmasieh@atu.ac.ir

کد ارکید: <https://orcid.org/0000-0002-8766-1009>

آموزش در فرهنگ و ادبیات چینی: بازتاب ارزش های آموزشی در ضرب المثل های چینی

چکیده

ضرب المثل ها بخش مهمی از فرهنگ و ادبیات چینی را تشکیل می دهند و ارزش های بنیادین آن جامعه را منعکس می کنند. "آموزش" در فرهنگ چینی جایگاهی والا و ارجمند دارد که در ضرب المثل ها به وضوح دیده می شود. این مقاله با رویکرد توصیفی تحلیلی، به بررسی ضرب المثل های چینی مرتبط با "آموزش" و مولفه ها و عناصر ارزشی و کاربردی آن پرداخته است. "گسترده‌گی"، "عمق"، "استمرار و پیوستگی"، "عمل"، "خودشناسی"، "فروتنی" و "رابطه معلم و شاگرد" عناصر و ابعادی از "آموزش" هستند که در این مقاله، از زاویه ضرب المثل های رایج در میان مردم، مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته اند. ضرب المثل هایی که موضوعشان "آموزش" است معمولاً در گفتار بزرگان تاریخ و فرهنگ چین ریشه دارند. معنای ضرب المثل ها معمولاً استعاری است و درک معنی و کاربرد آنها نیازمند شناخت تاریخ و فرهنگ آن جامعه و ملت است. گاهی ضرب المثل ها در گذر زمان معنی اصلی خود را از دست داده و در معنی مخالف مورد استفاده قرار گرفته اند. ضرب المثل ها ی استفاده شده در این پژوهش از کتاب «فرهنگ ضرب المثل های فارسی به چینی و اصطلاحات چینی به فارسی» انتخاب شده اند.

کلیدواژه‌ها: ضرب المثل، زبان چینی، فرهنگ، آموزش، ادبیات، فروتنی

ضرب المثل ها در همه زبان ها از عناصر مهم در انتقال دانش و ارزش های فرهنگی محسوب می شوند. ضرب المثل ها جملاتی به ظاهر کوتاه و مختصرند که در واقع فرهنگ، مفاهیم اخلاقی و حتی داستان هایی را در خود گنجانده اند. آنها در زبان های مختلف نه تنها بیانگر حکمت بلکه بازتابی از فرهنگ ملت ها نیز هستند. در فرهنگ فارسی عمید عبارت «ضرب المثل» به «مثل زدن»، «مثل آوردن» و یا «داستان زدن» معنا و تعریف شده است. فرهنگ زبان چینی نوین¹ ضرب المثل را جملاتی دارای ساختار ثابت با معنای مشخص تعبیر کرده که حذف و اضافه به این ساختار امکان پذیر نیست. در زبان چینی ضرب المثل ها بر اساس ساختاری که دارند در دسته بندی های متفاوتی قرار می گیرند. چهار دسته بندی مهم و کاربردی از ضرب المثل های چینی عبارتند از:

الف) چنگ یو

«چنگ یو» (Chéngyǔ 成语) ضرب المثل های چهار کارا کتری² با بار معنایی عمیق و فرهنگی هستند که عمدتاً ریشه در متون کلاسیک دارند. به طور مثال ضرب المثل «قناعت موجب خوشبختی است» (Zhī zú cháng lè 知足常乐) از چهار کارا کتر تشکیل شده است و ریشه در فصل چهل و ششم کتاب «دائو ده جینگ»³ دارد.

ب) ین یو

«ین یو» (Yànyǔ 谚语) ضرب المثل های عامیانه و رایج در میان مردم هستند که اغلب به صورت شفاهی شکل گرفته و در میان مردم رواج یافته و منتقل شده اند. این ضرب المثل ها ساده، قابل فهم و بازتاب خرد جمعی یا باورهای سنتی جامعه هستند و معمولاً ساختاری با بیش از چهار کارا کتر دارند. به عنوان نمونه، ضرب المثل «از آهسته رفتن نترس، از ایستادن بترس» (Bùpà màn, jiù pà zhàn 不怕慢，就怕站) از شش کارا کتر تشکیل شده و در دسته «ین یو» قرار می گیرد.

ج) شیه هو یو

«شیه هو یو» (Xiēhòuyǔ 歇后语) ضرب المثل هایی هستند که از دو بخش تشکیل شده اند، بخش اول به نوعی طرح معما و بخش دوم پاسخی به آن معما است که معنا را تکمیل می کند. برای مثال در ضرب المثل «کشیدن دندان از دهان ببر- کاری بسیار خطرناک و پر ریسک» (Lǎohǔ zuǐ lǐ bá yá-màoxiǎn 老虎嘴里拔牙 - 冒险)، بخش اول «کشیدن دندان از دهان ببر» (老虎嘴里拔牙) تصویر کشیدن دندان از ببر که حیوان خطرناکی است را ترسیم می کند. این بخش در واقع حکم سرنخ و یا رمز را دارد که شنونده را برای یافتن معنای پنهان آن آماده می کند. بخش دوم

¹ 现代汉语词典 Xiàndài hànyǔ cídiǎn

² نویسه ها در زبان چینی

³ 道德经 Dàodé jīng- لائوتزه اثر حکیم بزرگ چینی

، عبارت « کاری بسیار خطرناک و پر ریسک» (冒险) ، به معنای خطر کردن و ریسک کردن است که خیلی کوتاه و صریح معنای آن را آشکار می‌کند. نقش عبارت «冒险» در این ضرب المثل روشن کردن معنای بخش اول ضرب المثل است و در مواردی ممکن است از گفتن آن اجتناب و فقط بخش اول استفاده شود.

(د) شی گوان یُنْگ یو

«شی گوان یُنْگ یو» (Xíguàn yòngyǔ 习惯用语) نوع دیگری از ضرب المثل است که در زبان گفتاری بسیار رایج و اغلب از سه واژه تشکیل می‌شود. این اصطلاحات معمولاً دارای معنای استعاری قوی هستند و معنای آن‌ها با ترکیب ظاهری واژگان به صورت مستقیم ارتباطی ندارد. به طور مثال در ضرب المثل «پوشاندن کفش کوچک» (Chuān xiǎo xié 穿小鞋) معنای ظاهری واژگان پوشاندن کفش کوچک است، اما در واقع به صورت استعاری، به مفهوم «ضربه زدن» و یا «آزار دادن پنهانی دیگران» است.

«چنگ یو»ها به دلیل اختصار و بار معنایی عمیق، یکی از بخش‌های مهم ادبیات چینی محسوب می‌شوند. آنها به دلیل ساختار ثابتی که دارند در متون رسمی، ادبی و آموزشی بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرند. بسیاری از این ضرب المثل‌ها از آثار کلاسیک همچون «لون یو»⁴ اخذ شده و بازتاب خوبی از فرهنگ و تاریخ چین هستند. به همین دلیل این پژوهش تمرکز خود را بر روی ضرب المثل‌های دسته «چنگ یو» قرار داده است. همچنین این پژوهش در میان موضوعات گوناگون، به ضرب المثل‌هایی می‌پردازد که به موضوع "آموزش" مربوط می‌شوند. مبحث آموزش از گذشته تا به حال یکی از ارزش‌های بنیادین در فرهنگ سنتی چین بوده و بازتاب آن در ادبیات و شعر از جمله ضرب المثل‌ها قابل مشاهده است. موضوعات آموزشی در مقایسه با سایر موضوعات، پیوند بیشتری با زندگی روزمره مردم، رشد فردی و پیشرفت اجتماعی آنها دارند. از این رو تحلیل این دسته از ضرب المثل‌ها نه تنها به فهم بهتر دیدگاه سنتی چینی نسبت به آموزش و یادگیری کمک می‌کند، بلکه می‌تواند برای مخاطب امروزی مخصوصاً دانشجویان الهام بخش و سودمند باشد.

۲. پیشینه پژوهش

تحقیق در مورد ضرب المثل‌ها در زبان‌های مختلف همواره مورد توجه پژوهشگران بوده است و آنها از منظرهای گوناگون به بررسی و مطالعه ی ضرب المثل‌ها پرداخته‌اند. ضرب المثل‌ها در فرهنگ و زبان چینی نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردارند و مقالات متعددی در این خصوص توسط زبان‌شناسان و پژوهشگران به رشته تحریر درآمده است. برخی از این پژوهش‌ها بر جنبه‌های فرهنگی ضرب المثل‌ها تمرکز کرده‌اند.

در مطالعه ای با موضوع «ارزش‌های فرهنگی ضرب المثل‌های چینی» (گائو کای بین ۲۰۱۶) عنوان شده که ضرب المثل‌ها حامل دانش تاریخی و فرهنگی تمدن چین هستند. این مقاله تاکید می‌کند که ضرب المثل‌ها وقایع، نگرش‌ها

کتاب «منتخابات» کنفوسیوس که به دست پیروان او نوشته شده است. 论语 Lúnyǔ⁴

و ارزش های فرهنگی ادوار مختلف تاریخ چین را در بر می گیرند و از این رو می توان از آن ها به عنوانی ابزاری برای شناخت ساختار اجتماعی، دیدگاه های سیاسی و تحولات فکری جامعه چین در دوران های مختلف استفاده کرد. نویسنده مقاله با ذکر مثال هایی تاکید دارد که برخی ضرب المثل ها به پدیده ها یا اشیائی در گذشته اشاره دارند که در نسل های بعدی تداوم نداشته اند. استفاده از آنها در دنیای امروز به نوعی حمل و انتقال دانش و اطلاعات تاریخی محسوب می شود. به طور مثال ضرب المثل «ناقوس را بصدا در آوردن و ارتش را پس خواندن» (Míngjīn shōubīng 鸣金收兵) یا ضرب المثل «زدن طبل و نواختن ناقوس» (Jī gǔ míngjīn 击鼓鸣金) نشان می دهند در ارتش های باستانی چین از طبل و ناقوس به عنوان فرمان حمله و یا عقب نشینی استفاده می شد، اما در ارتش های امروزی از این ابزار ها استفاده نمی شود. بنابراین، این ضرب المثل ها امروزه حامل ارزش دانش تاریخی اند و از طریق آن ها می توان از روش های هشدار دهی در ارتش های باستانی مطلع شد.

در مقاله دیگری با عنوان «بررسی بازتاب فرهنگ در ضرب المثل های چینی» (لیو هاو یو ۲۰۱۵) نویسنده بیان می کند که اکثر ضرب المثل های چینی ریشه در دوران باستان و بسیاری از آن ها قدمتی چند صد تا چند هزار ساله دارند. از این رو ضرب المثل ها را می توان بازتاب دهنده ی فرهنگ و تاریخ کهن چین شامل رویدادهای تاریخی، اندیشه ها، افسانه ها، متون کلاسیک ادبی و تعاملات فرهنگی میان ملت ها تلقی کرد.

در مقالات فارسی نیز به موضوع ضرب المثل ها در زبان فارسی و سایر زبان ها از منظر فرهنگی و آموزشی پرداخته شده است. در مقاله ای با موضوع «موزش ضرب المثل های فارسی به غیر فارسی زبانان، درس "خواندن متون مطبوعاتی" به عنوان مطالعه موردی» (زن رونغ وانگ ۱۴۰۲) که یک پژوهشگر چینی به زبان فارسی نگاشته، آموزش ضرب المثل های فارسی به غیر فارسی زبانان مورد بررسی قرار گرفته است. درس «خواندن متون مطبوعاتی» موضوع مطالعه موردی این تحقیق است. نویسنده شباهت ها و تفاوت های کاربردی و پس زمینه های ضرب المثل های دو زبان فارسی و چینی و روش تدریس آنها را تحلیل و بررسی کرده است.

در برخی از پژوهش های تطبیقی، ضرب المثل های فارسی با ضرب المثل های سایر زبان ها مورد مقایسه قرار گرفته اند. در پژوهشی با عنوان «بازتاب فرهنگی هویت زنانه در ضرب المثل های زبان فارسی و روسی» (وجیهه رضوانی ۱۳۹۹) نویسنده به مقایسه بازتاب فرهنگی هویت زن در ضرب المثل های این دو زبان پرداخته است.

با نگاهی کلی به پژوهش های انجام شده در زبان های چینی و فارسی دیده می شود که ضرب المثل ها نه تنها ساختار هایی برای بیان معنا، بلکه انعکاس دهنده جنبه های گوناگون فرهنگ جوامع نیز هستند. در زبان چینی پژوهش های متعددی در خصوص ارتباط ضرب المثل با تاریخ و فرهنگ انجام شده است. در زبان فارسی نیز مقالات متعددی برای بررسی ضرب المثل های فارسی و مقایسه آن با زبان های دیگر نگارش شده است. اما به نظر می رسد تا کنون در ایران در حوزه ضرب المثل های زبان چینی پژوهشی به زبان فارسی انجام نشده و زبان چینی کمتر مورد توجه پژوهشگران ایرانی قرار گرفته است. پژوهش حاضر با تمرکز بر بازتاب آموزش در ضرب المثل های چینی در تلاش است گامی برای آغاز مطالعات دقیق تر در حوزه زبان و فرهنگ چینی و جبران این خلا در فضای علمی ایران بردارد.

۳. روش تحقیق

این پژوهش با روش توصیفی تحلیلی به بررسی ضرب المثل های چینی (Chéngyǔ 成语) و نقش آن ها در انتقال ارزش های آموزشی می پردازد. در این روش ابتدا ضرب المثل های مرتبط با مفاهیم آموزشی گردآوری، دسته بندی و توصیف شده اند. سپس از منظر معنایی، فرهنگی و کاربردی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته تا ارتباط آنها با مفاهیم آموزشی و اجتماعی چین تبیین شود.

ضرب المثل های استفاده شده در این پژوهش از کتاب «فرهنگ ضرب المثل های فارسی به چینی و اصطلاحات چینی به فارسی» انتخاب شده اند. این کتاب که مجموعه بسیار خوبی از ضرب المثل های چینی و فارسی است در سال ۲۰۰۳ توسط آقای تسنگ بین شینگ^۵ گردآوری و ترجمه شده است. در بخش نخست این فرهنگ، مجموعه ای از ضرب المثل های فارسی با ترجمه چینی و در بخش دوم مجموعه ای از ضرب المثل های زبان چینی همراه با ترجمه فارسی ارائه شده است.

۴. بحث و بررسی

فرهنگ چینی برای مقوله آموزش همواره ارزش بسیار زیادی قائل بوده است و این تحقیق نشان می دهد که اهمیت آموزش در فرهنگ و تاریخ چین، در ضرب المثل های رایج در زبان چینی نیز منعکس شده است. ضرب المثلی در زبان چینی می گوید: «اگر یشم تراشیده و صیقل داده نشود، نمی تواند به شی زیبا و ارزشمند تبدیل شود، و اگر انسان آموزش نبیند، نمی تواند آداب و رسوم را درک کند و به فردی برجسته تبدیل شود.» (玉不琢不成器，人不学不知义)^۶. این ضرب المثل بیانگر این نکته است که هیچ کس بدون معلم و پذیرش آموزش به آدم مفید تبدیل نخواهد شد. این جمله قدیمی که امروزه به عنوان ضرب المثل استفاده می شود نشان می دهد که در فرهنگ چینی، آموزش و یادگیری ارزش بسیار والایی داشته است. در چین از گذشته تا کنون، تعلیم و تربیت لازمه رشد و تبدیل شدن به یک انسان کامل و با اخلاق و مفید بوده است.

ضرب المثل دیگری می گوید: «در کار آموزش و پرورش تمایز طبقاتی نباید وجود داشته باشد» (Yǒu jiào wú lèi 有教无类). این ضرب المثل در واقع جمله ای است از کتاب «لون یو» که تاکید می کند آموزش نباید به شرایطی همچون مقام و ثروت محدود شود. آموزش باید برای همه در دسترس باشد و نباید میان طبقات مختلف تفاوتی قائل شد، چرا که همه انسان ها سزاوار آموزش اند. اهمیت آموزش به خوبی در این دو ضرب المثل منعکس شده است.

ضرب المثل ها که از غنی ترین منابع زبانی برای انتقال و بازتاب فرهنگ، تاریخ و اندیشه ها یک ملت هستند، مستقیم یا غیر مستقیم عمیقاً ارزش های اجتماعی و اخلاقی آن جامعه از جمله جایگاه آموزش و اهمیت علم و دانش را بیان

^۵ 曾延生 Céng yánshēng

^۶ yù bù zhuó bù chéng qì, rén bù xué bù zhī yì

می‌کنند. در این پژوهش ضرب المثل های مرتبط با مبحث آموزش از نظر معنایی و محتوایی در چند دسته موضوعی قرار گرفته‌اند. این موضوعات عبارت‌اند از «از وسعت و عمق علم تا پیوند گذشته و حال»، «از دانش تا عمل»، «فروتنی و خودشناسی»، «احترام به معلم، مهرورزی به شاگرد» و «از شناخت و اثره تا نداشتن جوهر: دیدگاه سنتی چین درباره سواد». در هر بخش از این تحقیق ضرب المثل های منتخب جداگانه بررسی و با مراجعه به زمینه های تاریخی و فرهنگی تلاش شده تا معانی پنهان آنها بیان گردد.

۱.۴. از وسعت و عمق علم تا پیوند گذشته و حال

اهمیت "گستره و ژرفای دانش" همواره در ضرب المثل های چینی منعکس شده است. جدول شماره یک حاوی ۱۰ ضرب المثل گزیده حول این موضوع با ترجمه فارسی و تلفظ پین بین می باشد.

جدول ۱: ضرب المثل های مربوط به وسعت علم، عمق علم و پیوند دانش گذشته و حال

ترجمه فارسی	پین بین	ضرب المثل (چنگ یو) چینی
دارای فضل و دانش جامع و ژرف بودن	Bó dà jīng shēn	博大精深
دانش وسیع و استعداد های فراوان داشتن	bó xué duō cái	博学多才
دانش های گوناگون داشتن ولی در هیچ رشته ای تخصص نداشتن یا به عبارتی همه کاره و هیچ کاره	bó ér bù jīng	博而不精
دانش کم و سطحی داشتن	xué shì qiǎn bó	学识浅薄
بسیار فاضل بودن و دانش زیاد داشتن	xué shì yuān bó	学识渊博
علم و دانش حد و حصر ندارد	xué wú zhǐ jìng	学无止境
در آموختن احساس سیری نکردن	xué ér bù yàn	学而不厌
در دانش های باستانی و مدرن بسیار چیره دست بودن (دانش گذشته و حال را به هم پیوند دادن)	xué guàn gǔ jīn	学贯古今
به طور وسیع آگاه بودن از معلومات قدیم و جدید (آگاه به قدیم و جدید)	bó gǔ tōng jīn	博古通今
پنج ارابه کتاب را خوانده اند(کنایه از بسیار دانشمند و فاضل بودن)	xué fù wǔ chē	学富五车

ضرب المثل «دارای فضل و دانش جامع و ژرف بودن» (博大精深) یکی از پرکاربردترین ضرب المثل ها برای توصیف اندیشه ها و دانش هایی است که بسیار گسترده و عمیق هستند. این ضرب المثل تصویری ایده آل از دانش جامع و عمیق ارائه می دهد. دانشی که نه تنها در حوزه های گوناگون وسعت یافته، بلکه در هر زمینه نیز عمیق و ریشه دار است. در تاکید بر وسعت علم ضرب المثل «دانش وسیع و استعداد های فراوان داشتن» (博学多才) نیز به خوبی این مفهوم را می رساند. «bó xué 博学» در اینجا به معنای دانش وسیع و «duō cái 多才» به معنای استعداد زیاد است. این اصطلاح به فردی اطلاق می شود که نه تنها علم وسیع دارد، بلکه در عمل نیز از توانمندی و مهارت های گوناگون برخوردار است؛ ضرب المثل «دانش گوناگون داشتن ولی در هیچ رشته ای تخصص نداشتن یا به عبارتی همه کاره و هیچ کاره» (博而不精) قرار دارد که با بار منفی همراه است و توصیفی بر نوعی از یادگیری سطحی و پراکنده است. این ضرب المثل به کسانی اشاره دارد که دانش گسترده ای دارند اما در هیچ زمینه ای به صورت عمیق و تخصصی وارد نشده اند. همچنین می تواند به محتوایی اشاره کند که وسعت زیادی دارد اما فاقد دقت و کیفیت عمیق است.

دو ضرب المثل «دانش کم و سطحی داشتن» (学识浅薄) و «بسیار فاضل بودن و دانش زیاد داشتن» (学识渊博) نیز نمایانگر دو قطب متضاد از ارزش گذاری بر میزان و عمق دانش افراد هستند. ضرب المثل «دانش کم و سطحی داشتن» (学识浅薄) به فردی اطلاق می شود که از دانش عمیق و کافی برخوردار نیست و درک و شناخت او نسبت به مسائل، سطحی و ناقص است. این توصیف در زبان چینی با بار معنای منفی همراه است و بر اهمیت مطالعه عمیق و جدی تاکید دارد. در مقابل، ضرب المثل «بسیار فاضل بودن و دانش زیاد داشتن» (学识渊博) به معنای برخورداری از دانشی عمیق و گسترده است و به فردی اشاره می کند که در زمینه های گوناگون علمی، اطلاعات زیاد و درک عمیق دارد. دانش او نه تنها گسترده و وسیعی از علوم را شامل می شود، بلکه در فهم مسائل دارای عمق و ژرف نگری است.

ضرب المثل «علم و دانش حد و حصر ندارد» (学无止境) بر این نکته تاکید می کند که یادگیری فرآیندی بی پایان است. مسیر آموختن بی انتهاست و هر اندازه که بیاموزیم بیشتر در میابیم که هنوز چیزی نمی دانیم. بنابراین طلب دانش باید پیوسته و بی وقفه باشد.

«در آموختن احساس سیری نکردن» (学而不厌) ضرب المثلی برگرفته از کتاب «لون یو» است و به اهمیت بی پایان بودن یادگیری تاکید و اشاره می کند که باید همواره در پی کسب علم و دانش بود و از یادگیری خسته نشد. این مجموعه از ضرب المثل ها به خوبی نشان می دهد که در فرهنگ چینی نه تنها وسعت دانش، بلکه عمق و پیوستگی روند یادگیری از معیار های مهم برای سنجش علمی افراد محسوب می شود. همانطور که در زبان فارسی مثل معروف «ز گهواره

تا گور دانش بجوی» تاکید می‌کند که هیچ گاه نباید از یادگیری دست کشید، این ضرب المثل چینی نیز این مفهوم را به خوبی در زبان چینی منعکس می‌کند.

از دیگر ضرب المثل هایی که در زبان چینی اهمیت گستره دانش را بازتاب می‌دهد، می‌توان به «در دانش های باستانی و مدرن بسیار چیره دست بودن» (学贯古今) و «به طور وسیع آگاه بودن از معلومات قدیم و جدید» (博古通今) اشاره کرد. ضرب المثل «bó gǔ tōng jīn 博古通今» در وصف کسی گفته می‌شود که آگاهی فراوان از امور گذشته و فهم کامل از مسائل حال دارد. به عبارتی برای توصیف افرادی به کار می‌رود که دارای دانش وسیع و عمیق هستند و با شناخت از گذشته و آگاهی از حال، به درک عمیق تری از وضعیت کنونی و ریشه های آن می‌رسند. در واقع این ضرب المثل نشان دهنده ی بینشی وسیع نسبت به روند تحولات بشری است. «xué guàn gǔ jīn 学贯古今» نیز از دانش گذشته و حال صحبت می‌کند با این تفاوت که با استفاده از کلمه «پیوند دادن» (贯 guàn) بر مرتبط ساختن و در هم آمیختن دانش گذشته و حال تاکید دارد. این ضرب المثل نشان می‌دهد که فرد نه تنها بر دانش گذشته و حال تسلط دارد، بلکه می‌تواند این دو را به خوبی با هم تلفیق کند و به کار گیرد. در این تعبیر، تنها دانستن اطلاعات پراکنده از گذشته و حال کافی نیست، بلکه باید از تغییر و تحولات در طول تاریخ فهمی عمیق داشت و بتوان این آموخته ها را به صورت یکپارچه و هماهنگ به کار گرفت.

این ضرب المثل برگرفته از کتاب «تاریخ مینگ»⁷ است. در بخشی از این کتاب زندگی نامه فردی به نام «هوانگ دائو جو»⁸ که یکی از برجسته ترین دانشمندان اواخر دودمان مینگ⁹ بوده روایت شده است. در این روایت در وصف ایشان این جمله گفته شده است: «هوانگ دائو جو دانش وسیعی از گذشته و حال دارد، و هر جا که میرود، دانشجویان و اهل علم از همه سو گرد او جمع می‌شوند»¹⁰. این توصیف از این فرد نشان دهنده ی عمق و گستره دانش اوست. توانایی او در پیوند دادن دانش گذشته با دانش روز موجب شد تا به عنوان مرجعی معتبر در میان اهل دانش شناخته شود و حضور او در واقع فرصتی برای دانش پژوهان بود تا از دانش او بهره مند شوند. در فرهنگ چینی تلفیق گذشته با درک عمیق از زمان حال نه تنها به غنای فردی می‌افزاید، بلکه به پیشرفت جامعه نیز کمک می‌کند.

«پنج ارابه کتاب را خوانده اند» (学富五车) ضرب المثل دیگری است که بسیار دانشمند و فاضل بودن را بیان می‌کند و در زبان چینی برای توصیف فردی با دانش زیاد و وسیع استفاده می‌شود. عبارت اصلی این ضرب المثل در کتاب

⁷ «تاریخ مینگ» واپسین اثر از مجموعه رسمی «بیست و چهار تاریخ» چین است که به سفارش دربار دودمان چینگ (Míngshǐ) 《明史》 تألیف شد. این اثر جامع، تاریخ دودمان مینگ را از سال ۱۳۶۸ تا ۱۶۴۴ میلادی در قالبی منظم، دقیق و با بهره گیری از منابع معتبر به ثبت رسانده است.

⁸ 黄道周 huáng dào zhōu

⁹ 明朝 (Míng cháo)

¹⁰ 道周学贯古今，所至学者云集(dàozhōu xué guàn gǔ jīn, suǒ zhì xuézhě yúnjí)

«جوانگ زی» 11 فصل «تین شیا» 12 آمده است. این عبارت در ابتدا بار منفی داشت و انتقاد از شخصیت «هوئی شی» 13 تلقی می شد. منظور این بود که اگرچه هوئی شی در بسیاری از زمینه ها مهارت داشت و مطالب زیادی تالیف کرده بود که می توانست پنج ارابه را با آنها پر کند، اما با این حال استدلال هایش بی نظم و آشفته و سخنانش فاقد دقت و استحکام بود. 14 اما به مرور زمان، معنای منفی این ضرب المثل تغییر کرد و از آن برای توصیف کسانی که دانش بسیار زیاد دارند و کتاب های زیادی خوانده اند استفاده شد.

۴.۲. از دانش تا عمل

جدول شماره دو حاوی سه ضرب المثل منتخب، حول موضوع اهمیت بکارگیری علم و دانش است.

جدول ۲: ضرب المثل های مربوط به اهمیت به کارگیری علم و دانش

ترجمه فارسی	پین بین	ضرب المثل (چنگ یو) چینی
دانشجوی جوان و کم تجربه با چهره رنگ پریده	Báimiàn shūshēng	白面书生
آموختن برای به کار بردن است	xué yǐzhì yòng	学以致用
توانایی و استعداد واقعی، دانش واقعی	zhēn cái shíxué	真才实学

در فرهنگ چینی، آموزش از اهمیت بالایی برخوردار است. اما بکارگیری دانش اهمیت مضاعف دارد. فرایند آموزش کامل نمی شود، مگر با بکارگیری آن در زندگی که بخش مهمی از فرایند یادگیری تلقی می شود. این دیدگاه در ضرب المثل هایی همچون «دانشجوی جوان و کم تجربه با چهره رنگ پریده» (白面书生) و «آموختن برای به کار بردن است» (学以致用) به خوبی منعکس شده است.

در ضرب المثل اول کلمه «Báimiàn 白面» در لغت به معنای «سفید روی» و «shūshēng 书生» به معنای فرد اهل مطالعه است و به طور طعنه آمیزی به کسانی گفته می شود که با وجود تحصیلات زیاد، تجربه عملی و اجتماعی کافی ندارند و فقط به مطالعه مشغول بوده اند. این تعبیر نشان می دهد که دانش نظری، بدون اجرای آن در عمل ناکافی است. در یکی از کتب تاریخی با عنوان «کتاب سنگ» 15، بخشی مربوط به زندگی نامه فردی به نام «شن چینگ

11 《庄子》 (Zhuāngzǐ) «جوانگ زی» یکی از مهمترین آثار مکتب دائو در فلسفه چین و منسوب به فیلسوف چینی جوانگ زی است.

12 天下 (Tiānxià) بخشی از «جوانگ زی»

13 惠施 (Huì shī)

14 惠施多方，其书五车，其道舛驳，其言也不中 (Huì shī duōfāng, qí shū wǔ chē, qí dào chuǎn bó, qí yán yě bù zhòng)

15 宋书 (Sòng shū)

جی¹⁶» است که از سرداران نامدار نظامی زمان خود بود. او از کودکی در جنگ آوری مهارت داشت و روزی که امپراطور ون¹⁷ تصمیم گرفت قلمرو خود را به سمت شمال گسترش دهد، تلاش کرد تا امپراطور را از این کار باز دارد و گفت: «کشور داری مانند خانه داری است، برای کشاورزی باید با کشاورز مشورت کرد و برای بافندگی با بافنده، اکنون اعلیحضرت قصد دارند به کشوری حمله کنند، اما با گروهی از کتاب خوانان بی تجربه مشورت می‌کنند، چگونه ممکن است این کار به نتیجه برسد؟»¹⁸. امپراطور پند او را نپذیرفت و در نهایت در جنگ شکست خورد و از آن پس این ضرب المثل برای جوانانی که فقط دانش کتابی دارند و از مهارت های عملی چیزی نمی‌دانند استفاده شد.

ضرب المثل «آموختن برای به کار بردن است» (学以致用) نیز بر ارتباط میان دانش و عمل تاکید دارد و اشاره می‌کند که دانش پژوه باید آموخته های خود را در بستر های واقعی به کار گیرد. در واقع آموزش زمانی ارزشمند خواهد بود که در عمل به کار گرفته شود. بر اساس این ضرب المثل، دانشمندان واقعی کسی است که دانش خود را در زندگی واقعی به کار می‌گیرد، نه آن که تنها بر نظریه و کتاب تکیه می‌کند.

۴.۳. فروتنی و خود شناسی

جدول شماره سه حاوی سه ضرب المثل گزیده، حول موضوع فروتنی و خودشناسی در یاد گیری علم و دانش است.

جدول ۳: ضرب المثل های مربوط به فروتنی و خودشناسی

ترجمه فارسی	پین یین	ضرب المثل (چنگ یو) چینی
آدم عاقل و پر خرد گاه کند ذهن به نظر می رسد	Dàzhìruòyù	大智若愚
خودشناسی، واقف به نفس خود بودن	Zìzhīzhīmíng	自知之明
برای آموختن معلم ثابت و همیشگی نیست	Xué wúcháng shī	学无常师

ضرب المثل «آدم عاقل و پر خرد گاه کند ذهن به نظر می رسد» (大智若愚) برای توصیف افرادی است که دارای خرد و توانایی فراوانند، اما در ظاهر ساده دل و یا نادان به نظر می‌رسند. این عبارت اگرچه به فروتنی تاکید دارد، اما در سطح عمیق تری حکمت پنهان کردن توانایی ها را بیان می‌کند. چنین افرادی معمولاً در مواقع ضروری توانمندی خود را نشان می‌دهند ولی در امور روزمره فروتن و ساکت اند. خصلت پنهان داشتن نبوغ در فلسفه دائو¹⁹ جایگاه ویژه ای

¹⁶ 沈庆之 (Shěngqīngzhī)

¹⁷ 文帝 (Wéndì)

¹⁸ 治国譬如治家，耕当问奴，织当访婢。陛下今欲伐国，而与白面书生辈谋之，事何由济！ (Zhìguó pìrú zhì jiā, gēng dāng wèn nú, zhī dāng fǎng bì. Bìxià jīn yù fá guó, ér yǔ báimiàn shūshēng bèi móu zhī, shì hé yóu jì!)

¹⁹ 道 dào

دارد. در بخشی از فصل چهار و پنجم کتاب «دائو ده جینگ» آمده است: «موفق ترین ها ممکن است در ظاهر دارای کمبود باشند، اما کارکرد آن ها هرگز از بین نمی رود. چیز هایی که به ظاهر کامل اند، در واقع دارای کاستی هایی هستند، اما عملکردشان پایان ناپذیر است. حتی مستقیم ترین چیزها اندکی خمیدگی دارند، ماهر ترین فناوران نیز اندکی خامی در خود دارند، حتی بهترین سخنوران گاه در بیان، دچار کاستی می شوند.»²⁰

در واقع مقصود این جملات این است که نباید صرفا به ظاهر امور نگریست. زیرا چیزهایی که واقعا دارای نیروی حیاتی هستند در خود نقصی دارند. این جملات همگی بیانگر این حقیقت اند که نیرو و دانش واقعی در درون پنهان است و نیاز به جلوه گری ندارد. در اندیشه دائویی بر بازگشت به سادگی و خودداری از نمایش گری تاکید می شود. از ظاهرگرایی و کمال گرایی سطحی انتقاد می کند و با استفاده از تضاد میان ظاهر و باطن تاکید می کند که بالاترین مراتب وجود اغلب با فروتنی، سادگی و یا حتی ظاهر ناقص جلوه گر می شوند. ضرب المثل «Dàzhìruòyú 大智若愚» نیز می تواند برگرفته از چهارچوب نظری فصل چهار و پنجم «دائو ده جینگ» باشد که عنوان می کند دانش والا اغلب با سادگی یا نادانی نمایان می شود.

«خودشناسی، واقف به نفس خود بودن» (自知之明) ضرب المثل دیگری است که تاکید می کند فرد باید شناخت

درست از دانسته ها و ندانسته های خود داشته باشد. در واقع فرد دانا کسی است که توانایی ها و ناتوانی های خود را می شناسد و از ادعاهای بی جا پرهیز می کند. این ضرب المثل برگرفته از فصل سی و سوم کتاب «دائو ده جینگ» است که می گوید: «کسی که دیگران را می شناسد زیرک است، اما کسی که خود را می شناسد حقیقا روشن بین (عادل، خردمند) است»²¹. در واقع برتری واقعی انسان در این است که خود را اول بشناسد و بر خود مسط باشد. آموزه های کنفسیوس نیز در همین راستا است و می گوید: «وقتی می دانی، بگو می دانی، و وقتی نمی دانی، بگو نمی دانی، این است دانایی واقعی»²². این جمله که امروزه به عنوان ضرب المثل در زبان چینی استفاده می شود، از فصل سیاست ورزی کتاب «لون یو»²³ نقل شده است. این جمله صداقت در شناخت و مرزگذاری میان دانایی و نادانی را بیان می کند. در بخش اول تاکید بر دانسته ها و در بخش دوم تاکید بر پذیرش نادانی دارد و در بند پایانی عنوان می کند که حکمت و خرد را نه در میزان دانش فرد، بلکه در صداقت او از دانسته ها و ندانسته هایش باید جستجو کرد. کنفسیوس در اینجا بر خلاف آموزه های مبتنی بر تظاهر به دانایی برای حفظ آبرو، پذیرش نادانی را نشانه بلوغ علمی می داند. از این رو این عبارت به عنوان الگویی از فروتنی و صداقت در دانش فردی به کار گرفته می شود.

²⁰ 大成若缺，其用不弊。大盈若冲，其用不穷。大直若屈，大巧若拙，大辩若讷

(Dàchéng ruò quē, qí yòng bù bì. Dà yíng ruò chōng, qí yòng bù qióng. Dà zhí ruò qū, dà qiǎo ruò zhuō, dà biàn ruò nè)

²¹ 知人者智，自知者明 (Zhī rén zhě zhì, zì zhī zhě míng)

²² 知之为知之，不知为不知，是知也 (Zhī zhī wéi zhī zhī, bù zhī wéi bù zhī, shì zhī yě)

²³ 《论语.为政篇》(Lúnyǔ. Wéi zhèng piān)

در مبحث فروتنی، به فروتنی در یادگیری نیز اهمیت داده شده است. ضرب المثل «برای آموختن معلم ثابت و همیشگی نیست» (学无常师) بیانگر این است که انسان باید آماده باشد تا در هر شرایطی و از هر کسی چیزی بیاموزد و بر روحیه فروتنی و آمادگی یادگیری از همه منابع دانایی در هر درجه و رتبه و سنی تاکید می‌کند. این ضرب المثل برگرفته از کتاب «لون یو» فصل «زی جانگ»²⁴ است. در آنجا وقتی از «زی گنگ»، شاگرد کنفسیوس پرسیده شد که کنفسیوس دانش خود را از کجا آموخته است، پاسخ داد که آموزه های گذشتگان همچنان در میان مردم جریان دارد و هرکسی بخشی از این دانش را در خود دارد، از این رو کنفسیوس نیز از همه می آموخت و نیازی به یک استاد ثابت نبود²⁵. این دیدگاه تاکید دارد که هرکسی که دانشی دارد می‌تواند معلم ما باشد. این دیدگاه فروتنانه به یادگیری از دیگران در بخش دیگری از کتاب «لون یو» نیز عنوان شده است. آنجا که می‌گوید: «اگر سه نفر با هم راه بروند، حتما یکی از آنها می‌تواند معلم من باشد»²⁶. این جمله نشان می‌دهد که از نگاه کنفسیوس از هر فردی حتی یک فرد معمولی نیز می‌توان دانش اندوخت و بهره گرفت.

۴.۴. احترام به معلم، مهرورزی به شاگرد

برای موضوع نقش معلم و اهمیت احترام به او، سه ضرب المثل پر کاربرد انتخاب شده است (جدول شماره چهار)

جدول ۴: ضرب المثل های مربوط به نقش معلم و اهمیت احترام به معلم

ترجمه فارسی	پین یین	ضرب المثل (چنگ یو) چینی
کسی که حتی فقط یک روز آموزگار بوده، باید همچون پدر به او احترام گذاشت	Yī rì wéi shī, zhōngshēn wéi fù	一日为师，终身为父
احترام به معلم و ارج نهادن به آموزه ها	Zūn shī zhòng dào	尊师重道
احترام به معلم و محبت به شاگرد	Zūn shī ài shēng	尊师爱生

در فرهنگ سنتی چین جایگاه معلم فراتر از نقش صرفاً آموزشی است. معلم نه تنها انتقال دهنده دانش، بلکه راهنمای اخلاقی و الگوی رفتاری نیز به شمار می‌رود. در ضرب المثل «کسی که حتی فقط یک روز آموزگار بوده، باید همچون پدر به او احترام گذاشت» (一日为师，终身为父) جایگاه معلم در زندگی را نشان می‌دهد که با پدر در یک جایگاه قرار

²⁴ 《论语·子张篇》(Lúnyǔ. Zǐ zhāng piān)

²⁵ 卫公孙朝问于子贡曰：“仲尼焉学？”子贡曰：“文武之道，未坠于地，在人。贤者识其大者，不贤者识其小者，莫不有文武之道焉。夫子焉不学？而亦何常师之有？” (Wèi gōngsūn cháo wèn yú zǐ gòng yuē: “Zhòng ní yān xué?” Zǐ gòng yuē: “Wénwǔ zhī dào, wèi zhuì yú de, zài rén. Xián zhě shí qí dà zhě, bù xián zhě shí qí xiǎo zhě, mòbù yǒu wénwǔ zhī dào yān. Fūzǐ yān bù xué? Ér yì hé cháng shī zhī yǒu?”)

²⁶ 三人行必有我师 (Sān rén xíng bì yǒu wǒ shī)

گرفته و کنایه ای است از احترامی عمیق و پایدار نسبت به معلمی که حتی فقط یک روز آموزگار بوده است. این اصطلاح می گوید که رابطه آموزشی کوتاه مدت نیز مستحق احترام بلند مدت است. بر اساس همین نگرش ضرب المثل «احترام به معلم و ارج نهادن به آموزه ها» (尊师重道) در زبان چینی رواج یافته است. در اینجا کلمه «Zūn shī 尊师» به معنای احترام و تکریم معلم است و «zhòng dào 重道» اهمیت قائل شدن به «dào 道» (دائو) و یا همان «راه»، «دانش» و «اصول اخلاقی» است. این ضرب المثل ها نشان می دهند که نه تنها احترام به معلم از اهمیت بالایی برخوردار است، بلکه برای محتوای تعلیمی نیز باید اهمیت قائل شد.

در فرهنگ چینی به رابطه بین معلم و شاگرد توجه خاص شده و بازتاب آن را می توان در ضرب المثل «احترام به معلم و محبت به شاگرد» (尊师爱生) مشاهده کرد. با توجه به این ضرب المثل نه تنها احترام به معلم حائز اهمیت است، بلکه معلم نیز در قبال دانشجو وظایفی دارد که محبت به شاگرد یکی از آنها است و تاکید می کند که رابطه شاگرد و معلم باید دو سویه باشد. این ضرب المثل از معلم می خواهد که با مهربانی، عطف و علاقه به آموزش دانش آموزان بپردازد چرا که احترام به شاگرد بخش مهمی از رابطه سالم بین معلم و شاگرد است و تربیت صحیح و انسانی یک شاگرد نیازمند احترام به او است. جمله ای از نویسندگان بزرگ چینی «لوشون»²⁷ نقل شده که می گوید: «اگر در کودکی با فرزند مثل یک انسان برخورد نکنید، در بزرگسالی نیز انسان نخواهد شد»²⁸ (لیو ده هوا، شیه جیه ۲۰۱۲). این جمله نشان دهنده ی این است که اگر کودکان در فرایند آموزش مورد احترام و توجه قرار نگیرند، فرصت رشد سالم شخصیتی و اجتماعی از آنها سلب می شود.

۴.۵. از شناخت واژه تا نداشتن جوهر: دیدگاه سنتی چینی درباره سواد

جدول 5: ضرب المثل های مربوط به اهمیت سواد آموزی

ضرب المثل (چنگ یو) چینی	پین یین	ترجمه فارسی
识文断字	Shí wén duàn zì	قادر به خواندن و نوشتن بودن (با سواد بودن)
胸无点墨	Xiōng wú diǎn mò	در سینه اش قطره ای جوهر نیست

سواد به معنی توانایی خواندن و نوشتن، در همه جوامع بشری از اولین نشانه های اندیشه ورزی و فرهیختگی بوده است. سرگذشت بشر را معمولاً به دو بخش "ماقبل تاریخ" و "تاریخ" تقسیم می کنند. "تاریخ" از زمانی آغاز می شود که انسان

²⁷ 鲁迅 (Lǔxùn)

²⁸ 小时候不把孩子当做人，大了以后他也做不了人。(Xiǎoshíhòu bù bǎ háizǐ dàngzuò rén, dàle yǐhòu tā yě zuò bùliǎo rén.)

نوشتن آموخت و توانست اندیشه و فکر خود را مکتوب کند. اشاره به توانمندی یا ناتوانی یک فرد برای خواندن و نوشتن ابزار مناسبی برای تمجید یا تحقیر بوده است.

سبک نوشتاری زبان چینی که متکی بر کاراکتر هاست از سخت ترین سبک های نوشتاری جهان است. خواندن و نوشتن در زبان چینی کمی پیچیده تر از خواندن و نوشتن در زبان هایی است که حروف الفبا دارند و کلمات جدا از یکدیگر در متن جای می گیرند. کاراکترها در نوشتار زبان چینی پشت سر هم و بدون فاصله قرار می گیرند و خواننده باید توانایی تشخیص کلمات را داشته باشد و مفاهیم را از آن متن استنباط و درک کند. در ضرب المثل های زبان چینی برای ارزش گذاری فرهختگی، به سواد و توانایی خواندن و نوشتن توجه شده است و بازتاب آن را می توان در ضرب المثل ها مشاهده کرد.

در ضرب المثل «قادر به خواندن و نوشتن بودن» (识文断字)، تعاریف مختلفی برای کاراکتر «wén 文» در فرهنگ لغت²⁹ آمده است که معنای اول آن «نوشته (منظور کلمات چینی)» و سپس به معنای «متن ادبی» و در معنای گسترده تر «فرهنگ» تعبیر می شود و با ترکیب با کاراکتر «Shí 识» به معنای شناختن متن و کلمه تعبیر می شود. این ضرب المثل به کسانی اطلاق می شود که با سواد ابتدایی آشنایی دارند و قادر به خواندن و نوشتن و درک آن هستند.

در مقابل ضرب المثل «در سینه اش قطره ای جوهر نیست» (胸无点墨) با لحنی تحقیر آمیز به افرادی اشاره دارد که از دانش نوشتاری و یا سواد فرهنگی تهی اند، به صورتی که حتی قطره ای مرکب که وسیله ای برای نوشتن بوده و نماد دانش و نوشتار است در سینه شان یافت نمی شود. این دو ضرب المثل متضاد به خوبی نگرش سنتی جامعه چین در خصوص اهمیت سواد آموزی را بیان می کند.

۵. نتیجه گیری

در این پژوهش تلاش شد تا با نگاهی توصیفی-تحلیلی بازتاب مفاهیم آموزشی در ساختار خاصی از ضرب المثل ها به نام «چنگ یو» را مورد مطالعه قرار دهیم. در ابتدا با مرور ساختارهای مختلف ضرب المثل در زبان چینی روشن شد که «چنگ یو» ها اغلب ریشه در متون کلاسیک، و بار فرهنگی و معنای عمیقی دارند و منبع خوبی برای تحلیل مفاهیم آموزشی در زبان و فرهنگ چین هستند. تحلیل نمونه های جمع آوری شده در پنج محور اصلی مانند «از وسعت و عمق علم تا پیوند گذشته و حال»، «از دانش تا عمل»، «فروتنی و خودشناسی»، «احترام به معلم، مهرورزی به شاگرد» و «از شناخت واژه تا نداشتن جوهر: دیدگاه سنتی چین درباره سواد» نشان داد که مفاهیم آموزشی در فرهنگ چین به انتقال دانش محدود نمی شود، بلکه آموزه هایی همچون خودشناسی، فروتنی، کاربرد عملی علم و احترام به آموزگار را نیز در بر می گیرند. طبق این یافته ها برخی از ضرب المثل ها برگرفته از متون کلاسیکی همچون «لون یو» و «دائو ده جینگ» هستند، و نشان دهنده این است که این مفاهیم با فلسفه های بنیادین چین پیوند عمیقی دارند. در مجموع می توان نتیجه گرفت

²⁹ 波斯语汉语词典

که «چنگ یو» نقش مهمی در حفظ و انتقال ارزشهای آموزشی و فرهنگی ایفا می کند، به همین خاطر برای درک عمیق تر نظام های آموزشی و فرهنگی یک کشور نیاز است تا به ضرب المثل های رایج آن فرهنگ نیز توجه کرد.

Abstract

Introduction

Proverbs form an important part of Chinese culture and literature, reflecting the fundamental values of the society. “Education” holds a noble and esteemed position in Chinese culture, a fact clearly evident in its proverbs. This article, through a descriptive-analytical approach, examines Chinese proverbs related to “education” and explores their value-based and practical elements. Aspects and dimensions of education such as “breadth,” “depth,” “continuity and persistence,” “practice,” “self-awareness,” “humility,” and the “teacher-student relationship” are studied in this paper through the lens of common proverbs among the people. Proverbs related to education are often rooted in the sayings of great historical and cultural figures of China. Their meanings are typically metaphorical, and understanding them requires familiarity with the history and culture of the society. In some cases, the original meanings of the proverbs have been lost over time and are even used in opposite contexts today. The proverbs used in this study are selected from the book ‘Dictionary of Persian-Chinese Proverbs and Chinese-Persian Idioms’

Background of the Study

The study of proverbs across different languages has long attracted the attention of researchers, who have examined them from various perspectives. In Chinese language and culture, proverbs (especially chéngyǔ) hold significant value, and many studies have explored their cultural functions. In Persian as well, numerous articles have analyzed Persian proverbs or compared them with those of other languages. However, it appears that no research has yet been conducted in Persian on Chinese proverbs, and the Chinese language has received relatively little attention from Iranian scholars. This study aims to address this gap by examining how the concept of education is reflected in Chinese proverbs, thus contributing to deeper research in Chinese language and culture within the Iranian academic context.

Methodology

This study adopts a descriptive-analytical approach to examine Chinese proverbs, particularly Chengyu (成语), and their role in conveying educational values. In this method, proverbs related to educational concepts were first collected, categorized, and described. Then, they were analyzed from semantic, cultural, and practical perspectives in order to clarify their connection to educational and social concepts in Chinese culture. The proverbs used in this research were selected from the book ‘Dictionary of Persian-Chinese Proverbs and Chinese-Persian Idioms’, compiled and translated by Ceng Yansheng in 2003. This valuable work contains a wide collection of Persian and Chinese proverbs. The first part of the dictionary presents Persian proverbs with Chinese translations, while the second part includes Chinese proverbs translated into Persian.

Conclusion

This study aimed to explore how educational values are reflected in a specific form of Chinese proverbs known as Chengyu. A review of various proverb types in Chinese—such as Yanyu, Xiehouyu, Shiguan Yongyu, and Chengyu—revealed that Chengyu often have roots in classical texts, rich cultural backgrounds, and deep meanings, making them ideal for analyzing educational themes. The analysis was conducted across five major dimensions: the breadth and depth of knowledge, the connection between knowledge and action, humility and self-awareness, respect for teachers and care for students, and traditional Chinese views on literacy. The findings indicate that education in Chinese culture encompasses more than knowledge transfer; it includes moral values like self-cultivation, practical application of knowledge, and reverence for teachers. Many Chengyu originate from classical texts such as The Analects and Dao De Jing, reflecting deep ties to fundamental Chinese philosophies. Ultimately, the study concludes that Chengyu play a vital role in preserving and transmitting educational and cultural values, and thus, understanding a society’s educational system also requires attention to its common proverbs.

Keywords: Proverbs, Chinese language, Culture, Education, Literature, Humility

References

-Amid, Hasan. 2010. Amid Persian Dictionary. Tehran: Rah-e Roshd Publications.

- Ceng, Yansheng. 1996. *Chinese-Persian Dictionary*. Beijing: The Commercial Press.
- Ceng, Yansheng. 2003. *Dictionary of Persian-Chinese Proverbs and Chinese-Persian Idioms*. Beijing: The Commercial Press.
- Confucius. 2020. *The Analects With Phonetic Notation*. Translated and annotated by Wang Xiaowei. Beijing: Xinhua Publishing House.
- Dictionary Editorial Office of the Institute of Linguistics, Chinese Academy of Social Sciences. 2005. *Modern Chinese*. Beijing: The Commercial Press.
- Gao, Kaibin. 2016. *Cultural Value in Idioms*. *Cultural World*, no. 19.
- Guo, Hui. 2002. *A Brief Discussion on Respecting Teachers and Loving Students in Teacher-Student Relationships*. *Shandong Education Research*, no. 7.
- Laozi. 2009. *Dao De Jing*. Beijing: Yanshan Publishing House.
- Liu, Dehua, and Xie, Jie. 2012. *Respecting Teachers and Loving Students Should Be Based on Equality*. *Ideological and Theoretical Education*, no. 3.
- Liu, Haoyue. 2015. *On the Cultural Reflection of Idioms*. *Journal of Suzhou Education College*, no. 2.
- Nazari Moghaddam, Javad. 2020. *Representation of Women in Gilaki Proverbs*. *Journal of Woman in Culture and Arts* 12 (4): 623–645.
<https://doi.org/10.22059/jwica.2021.313742.1499>
- Rezvani, Vajiheh. 2020. *Cultural Reflection of Female Identity in Persian and Russian Proverbs*. *Journal of Foreign Language research* 10 (4): 788–799.
<https://doi.org/10.22059/jflr.2021.315696.787>
- Wang, Zhenrong. 2023. *Leaning Persian proverbs newspaper reading course as a case study*. *Journal of Foreign Language research* 13 (3): 497–508.
<https://doi.org/10.22059/jflr.2023.362737.1056>
- Yan, Dong. 2003. *To Be Literate and Able to Read*. *Secretary's Friend*, no. 3.